1859. N°. 47.

LEYDSCHE  COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG 9 FEBRUARIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 8 Februarij.

Heden middag ten 12 ure legde de hoogleeraar J. H. Stuffken in de groote gehoorzaal van het akademie-gebouw de waardigheid van rector magnificus neder met het houden eener plegtige rede, welke tot onderwerp had de beantwoording der vraag: op welk eene wijze de ervaring voor de eenige bron der kennis is te houden (*quomodo experientia omnis nostrae cognitionis fons sit habendus unicus*). Na het uitspreken dezer rede ging de hoogleeraar over tot de mededeeling van de lotgevallen der hoogeschool gedurende het afgeloopen akademiejaar. Hij stond achtereenvolgens stil bij het verblijf van den prins van Oranje aan de Leydsche hoogeschool, het smartelijk overlijden van den burgemeester-curator, graaf van Limburg Stirum, en dat van den voormaligen curator van Ewyck tot de Bildt, de voor onze gemeente en onze akademie heilzame vruchten belovende benoeming van mr. Tieboel Siegenbeek tot burgemeester en curator, het eervol emeritaat aan den verdienstelijken hoogleeraar van Assen verleend, en de gunstige beschikking des konings om de plaats van dezen door de twee bekwame regtsgeleerden, de hh. van Boneval Faure en Goudsmit, te doen innemen. Tot de akademische inrigtingen genaderd, vermeldde de redenaar met blijdschap de buitengewone toelage aan de akademische bibliotheek tot aankoop van boeken toegestaan, bragt hij hulde aan de verdiensten van den afgetreden bibliothecaris den hoogleeraar Geel, en begroette hij den heer dr. Pluygers als opvolger van dezen, wenschte hij de hoogleeraren J. van der Hoeven en Schlegel geluk met hunne aanstelling tot opperdirecteur en directeur van het museum van natuurlijke historie, achtte hij de sterrekunde en den ten opzigte dezer wetenschap zoo buitengewoon verdienstelijken Kaiser gelukkig dat men eindelijk tot de oprigting van eene nieuwe sterrewacht was overgegaan, ofschoon hij zijn leedwezen niet kon ontveinzen dat dit niet anders dan ten koste van den akademischen kruidtuin had kunnen plaats grijpen, enz. — Zich daarop tot de akademische jongelingschap wendende, herdacht de spreker het treurig afsterven der heeren W. L. Weijer en F. A. W. van Campen, beiden candidaten in de geneeskunde, en rekende hij het zich ten slotte tot een voorregt dat zijn rectoraal gezag nooit had behoeven tusschen beiden te treden om orde en tucht te handhaven. De plegtigheid werd door een groot getal belangstellenden bijgewoond. Dezen middag wordt door den aftredenden rector aan de curatoren, hoogleeraren en andere genoodigden in het gebouw der maatschappij tot Nut van 't Algemeen een maaltijd aangeboden en na afloop der gebruikelijke serenades, die zich deze keer door toevallige omstandigheden slechts tot drie zullen bepalen, zullen de studenten zich in den schouwburg aan een vriendschappelijk maal vereenigen.

De hoogleeraar A. E. Simon Thomas heeft thans het rectoraat onzer hoogeschool aanvaard en als secretaris van den senaat is opgetreden de hoogleeraar J. H. Stuffken.

— Bij kon. besluit van 4 Febr. is benoemd tot kommandant van het huis van militaire detentie nabij deze stad, de majoor op non-activiteit M. van Attenhoven.

— In de maand Januarij 1859 zijn binnen deze gemeente overleden 100 personen, als: 14 mannen, 22 vrouwen, 29 zoons en 35 dochters, daarenboven als levenloos aangegeven 5. Geboren 114 kinderen, als: 45 zoons en 69 dochters, waaronder zijn begrepen 1 paar tweelingen. Voltrokken 8 huwelijken.

— Naar wij vernemen is door Z. M. den koning bepaald, dat het getal militairen, dat in den loop van dit jaar tot aanvulling van de landmagt naar de Overzeesche bezittingen zal worden uitgezonden, 1600 zal bedragen. Onder dat getal zullen ook begrepen zijn eenige aanbevelenswaardige onderofficieren en korporaals, welke voor bevordering tot den rang van officier bij de wapens der infanterie en artillerie in Indië in aanmerking zullen komen.

— Eergisteren overleed te Amsterdam, na eene kortstondige ongesteldheid, dr. J. J. Viotta, een man die in verschillende betrekkingen aldaar nuttig werkzaam was. Velen onzer stadgenooten zullen zich nog wel den man herinneren die, toen hij als student aan onze hoogeschool verkeerde, zich door uitstekende muziekale talenten onderscheidde en zoo wel het studenten-concert *Sempre Crescendo* als het muziekgezelschap *Musis Sacrum* tot sieraad verstrekte.

— Naar men verzekert, zal op 26 April eerstkomende een vergelijkend examen worden gehouden van adspiranten, om geplaatst te worden als surnumerairs bij het vak van registratie en domeinen. Dat examen zal te Utrecht plaats hebben.

— Uit eene raming van den oogst hier te lande in 1858, vergeleken met de gemiddelde opbrengst in gewone jaren, blijkt: dat de tarwe in 1858 opbragt 20 Ned. mudd. per bunder (gemiddeld 22); rogge 23 (gelijk met het gemiddeld); zomergarst 24 (gemiddeld 31); wintergarst 40 (gemidd. 41); haver 29 (gemidd. 37); boekweit 20 (gemidd. 21); boonen 13 (gemidd. 25); erwten 10 (gemidd. 22); aardappelen 179 (gemidd. 129); koolzaad 13 (gemidd. 21); vlas 224 (gemidd. 492). Men ziet uit deze vergelijking, dat het jaar 1858 voor rogge, wintergarst en boekweit een gemiddeld jaar was, voor tarwe minder dan gemiddeld; voor zomergarst en haver nog minder; voor boonen en erwten de helft minder dan een gemiddeld; en eveneens voor koolzaad en vlas ongunstig was, daarentegen hoogst voordeelig voor de aardappelen, die 50 mud per bunder meer dan in een gemiddeld jaar opleverden.

— Uit Deventer meldt men dat eene boerendienstmeid te Olst, na 3 of 4 dagen in hare dienst ziek te zijn geweest, naar het ouderlijke huis werd gebragt, waar zij een paar dagen later overleed. Het bleek toen dat zij in doeken een pas geboren kind verborgen had, terwijl zij van het oogenblik harer bevalling haar werk had verrigt en geen vermoeden had opgewekt.

— Men meldt uit Stadskanaal, gemeente Wildervank, dat daar een zeer stoute diefstal is gepleegd. Een of meer dieven namelijk hadden de driestheid, om een aan W. Noorlag toebehoorend hok, dat onmiddellijk achter het huis gebouwd was, des nachts open te breken en daaruit van twee schapen het dikste mede te nemen en in een stuk land, achter den tuin van Noorlag gelegen, te slagten. De dader of daders hebben alles medegenomen, behalve de ingewanden en den kop. De justitie doet ijverig onderzoek.

— Het nieuwsblad van Bergen-op-Zoom vestigt de aandacht op een allergewigtigst onderwerp, namelijk: de, dezer dagen gedane aanvrage bij het ministerie van binnenl. zaken, om concessie tot den aanleg van een verbindings-kanaal der Schelde met de Maas en den Rijn, door den hoog edel-gest. heer J. E. van Gorkum, oud generaal-majoor van den generalen staf. Tot de uitvoering van dit kanaal wordt het benoodigd kapitaal begroot op f 12,000,000.

— Te Zierikzee had in de vorige week een treurig voorval plaats. Schipper Bakker trof het ongeluk dat bij het aandoen der haven zijn vaartuig vol water liep en zonk. Twee andere schippers, het gevaar ziende, begaven zich terstond naar de plaats des ongevals. Schipper Bakker was, toen zij daar kwamen, reeds verdronken. Zij smaakten evenwel de zelfvoldoening, dat hunne menschlievende pogingen niet geheel vruchteloos waren, daar Dirk Wagener, knecht op het gezonken vaartuig, die zich aan een plank had vastgeklemd en met de golven worstelde, door hen van den dood gered mogt worden. De verdronkene laat eene zwangere vrouw en twee kinderen na.

— Volgens een schrijven uit Paramaribo aan de *U. C.* heeft de gouverneur der kolonie, generaal Schimpf, zijn ontslag gevraagd. Een aantal ingezetenen in de genoemde stad, die den gouverneur niet gaarne zouden zien vertrekken, hebben besloten een adres aan Z. M. den koning in te dienen, het verzoek inhoudende, om het gevraagde ontslag niet te verleenen.

'sGRAVENHAGE, 8 Februarij.

Z. M. heeft goedgevonden, aan C. W. van Bergen en G. W. Ingenool, gezagvoerders van stoombooten, varende tusschen Russische havens, vergunning te verleenen tot het dragen van de groote gouden medaille voor dienstijver aan het St. Stanislaus-lint, waarmede zij door den keizer van Rusland zijn vereerd.

— Aanst. Donderdag zal er bij H. M. de koningin-moeder weder eene groote soirée musicale, dramatique et dansante gegeven worden.

— Gisteren heeft er een zeer langdurige ministerraad plaats gehad, die wederom door den minister van kolonien, werd bijgewoond.

— De tweede kamer der staten-generaal is bijeengeroepen tot hervatting van hare werkzaamheden, op Dingsdag 15 dezer.

— De persoon van J. v. D., die sedert ongeveer eene maand vermist werd, en waarover verschillende geruchten in omloop waren, is thans nabij deze stad gevonden. Hoezeer reeds tot een staat van geheele ontbinding overgegaan, is hij evenwel in het bezit gevonden van al de voorwerpen, die hij bij zich had, toen hij zijne woning te Voorburg verliet. Vermoedelijk is hij ten gevolge van de duisternis en de mist, die in den nacht, toen het ongeluk gebeurde, heerschten, in het water geloopen en omgekomen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 7 Februarij.

De reis van de koningin naar Berlijn moet thans voor goed opgegeven zijn; men spreekt er evenwel van, dat de prins en de prinses Frederik Wilhelm van Pruissen in den zomer deze stad zullen bezoeken; de koningin zoude van hare zijde in het najaar een bezoek te Berlijn afleggen.

— Volgens de *Morning Star* zal de regering binnen drie weken de wet ter hervorming van het kiesstelsel bij het parlement indienen.

— Naar men zegt heeft Mazzini deze stad verlaten.

— De markies v. Breadalbane en eenige andere heeren in het graafschap Argyll hebben dezer dagen besloten op hunne goederen geene verkoopers van sterken drank toe te laten, en zulks met oogmerk, om, zooveel in hen is, mede te werken tot de zedelijke verbetering der bevolking.

— Uit Bombay zijn berigten ontvangen, die allezins gunstig luiden. De opstandelingen hebben onder aanvoering hunner hoofden, waaronder Tantia-Topee, verscheidene nederlagen geleden. Aan Tantia-Topee is het echter gelukt te ontkomen, en hij trachtte zich met Feroze Schah te vereenigen, hetgeen de onzen, zoo mogelijk, zouden beletten. In Oude is het rustig. Met de ontmanteling en ontwapening der forten wordt geregeld voortgegaan. In den Nizam hebben 2000 opstandelingen Adjutah geplunderd. Eenige afdeelingen Engelsche cavalerie van Hyderabad zijn opgerukt, om aldaar de orde te herstellen. In Bombay bleef de rust ongestoord.

— Berigten uit Haïti van 11 Jan. melden dat Keizer Soulouque aan het hoofd zijner troepen de republikeinsche opstandelingen, die door den generaal Geffrard worden aangevoerd, is te gemoet getrokken, maar nadat hij twee nederlagen had ondergaan en een deel zijner troepen tot den vijand was overgeloopen, naar zijne hoofdstad was teruggekeerd. Men kon aldaar elk oogenblik den overwinnaar verwachten. Door een Engelsch vaartuig zijn in de hoofdstad 300 man aan wal gezet, ter beschikking van de Fransche en Engelsche consuls, om hunne landgenooten te beschermen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 7 Februarij.

Heden middag ten half twee ure heeft de keizer de zitting van het wetgevend ligchaam geopend. De rede door Z. M. uitgesproken was van den volgenden inhoud:

Frankrijk zag gedurende 6 jaren zijn welvaren toenemen, zijne rijkdommen vermeerderen, zijne binnenlandsche oneenigheden uitroeijen en zijn aanzien toenemen, en echter te midden van rust en voorspoed ontstaat er bij tusschenpoozen eene zekere ongerustheid, die, zonder eene bepaalde oorzaak, zich van aller gemoederen meester maakt en het algemeen vertrouwen schokt. Ik betreur die telkens terugkeerende moedeloosheid, zonder er mij over te verwonderen. In eene maatschappij als de onze, welke zoovele omwentelingen heeft ondergaan, kan de tijd alleen het vertrouwen doen herleven en de geschokte gemoederen tot rust brengen. De bezorgdheid, die zich zonder grond openbaarde, wekt te regt verwondering; want zij getuigt van te veel wantrouwen. Men schijnt te twijfelen aan de gematigdheid, waarvan ik zoo vele bewijzen gaf, en ook aan de wezentlijke magt van Frankrijk. Gelukkig is het groote deel van het volk niet voor die indrukken vatbaar. Ik acht het bij deze gelegenheid mijn pligt om nogmaals u datgene voor te stellen wat men schijnt vergeten te hebben. Hoedanig toch was bij voortduring mijne staatkunde? Europa gerust te stellen; Frankrijk te handhaven in den hoogen rang dien het verdient in te nemen; het bondgenootschap met Engeland meer en meer te bevestigen; de vriendschap en de eensgezindheid met de mogendheden zoodanig te regelen als met den aard harer inzigten en hare handelingen jegens Frankrijk overeenkomt.

Zoo heb ik, den dag voor mijne derde verkiezing, te Bordeaux verklaard, »het keizerrijk is de vrede,” daarmede bewijzende dat wanneer de erfgenaam van Napoleon op den troon steeg, hij niet het tijdperk van veroveringen hernieuwde, maar daarmede den vrede zoude inwijden; die niet zou kunnen worden verstoord, dan ter verdediging van groote nationale belangen.

Wat het verbond met Engeland betreft, ik heb met volharding getracht het te bestendigen en vind daarin bij de koningin van Engeland eene medewerking waarin ik mij verheug, even als bij Engelands groote staatsmannen. Om dat doel te bereiken, heb ik alle herinneringen, die verbittering konden wekken, onderdrukt, even als de lasterlijke aanvallen en de nationale veroordeelen in mijn eigen land. Dat verbond heeft vruchten gedragen. Frankrijk en Engeland hebben een duurzamen roem in het Oosten behaald, maar ook aan een ander eind der wereld hebben wij een onmetelijk rijk voor de beschaving en de Christelijke godsdienst geopend.

Sedert het sluiten van den vrede waren de betrekkingen tusschen Frankrijk en Rusland ten hoogste vriendschappelijk, omdat tusschen beiden op alle punten eenstemmigheid bestond. De betrekkingen met Pruissen getuigen van wederzijdsche welwillendheid. Ik moet daarentegen met leedwezen zeggen, dat het kabinet van Weenen met het mijne dikwijls in geschil heeft verkeerd omtrent belangrijke quaestiën, en er was eene groote mate van toegevendheid noodig om die quaestiën op te lossen, getuige de reorganisatie der Donau-vorstendommen, die slechts met veel moeite tot stand is gebragt.

Indien men nu vraagt, welk belang heeft Frankrijk in die verwijderde gewesten door den Donau bespoeld, dan antwoord ik, dat Frankrijs belang overal aanwezig is, waar het regt en de beginselen der beschaving voorgestaan moeten worden. Het is derhalve niet vreemd, dat Frankrijk zich naauwer aan Piemont heeft aangesloten, dat gedurende den jongsten oorlog zich zoo vele opofferingen getroostte en gedurende den vrede eene zoo getrouwe staatkunde volgde. De gelukkige verbindtenis tusschen mijn neef en de dochter van koning Victor Emmanuel is dus niet het gevolg van geheime beweegredenen, maar het natuurlijk gevolg van de overeenstemming der belangen van de beide landen en van de vriendschap hunner vorsten.

Sedert eenigen tijd verkeert Italië in een abnormalen toestand, daar de openbare orde er slechts door vreemde troepen kon worden gehandhaafd, en dit verontrust de Europesche diplomatie niet ten onregte. Er bestaan daarom evenwel geen voldoende redenen om aan een oorlog te gelooven. Mogen sommigen zonder wettigen grond den oorlog wenschen, en weer anderen in overdreven angst er behagen in scheppen om Frankrijk op de gevaren eener nieuwe coalitie te wijzen, ik blijf onwrikbaar op den weg, dien wet, regtvaardigheid en 's lands eer mij voorschrijven. Mijne regering zal zich noch laten medeslepen, noch vrees laten aanjagen, vermits mijne staatkunde noch uitdagend noch kleinmoedig is. Verre zij dus van ons alle vrees, alle wantrouwen, alle moedeloosheid. De vrede, hoop ik, zal niet verstoord worden. Herneemt met kalmte uwe werkzaamheden. Ik heb u openhartig onze betrekkingen met het buitenland blootgelegd en daaruit zal u blijken, dat mijne staatkunde nimmer opgehouden heeft dezelfde, dat is standvastig, maar ook verzoenend te zijn. Ik reken derhalve op uwe ondersteuning zoowel als op die der natie. Zij weet, dat persoonlijk belang en eene laakbare baatzucht mijne daden niet zullen besturen. Wanneer men door den volkswensch op den troon is gebragt, dan verheft men zich door eene groote verantwoordelijkheid boven de lage sfeer, waar slechts geringe belangen zich doen gelden en men heeft tot eenige beweegredenen en tot eenige regters God, zijn geweten en de nakomelingschap.

— Het geschrift *Napoleon III en Italië* blijft de algemeene aandacht bezig houden. Binnen een zeer kort tijdsbestek waren daarvan 40,000 exemplaren verkocht. Men beschouwt dit half-officieël stuk als eene voorbode van den oorlog, want men kan moeijelijk gelooven dat de regering een plan tot beslechting van het aanhangige voorstel met hare goedkeuring zou doen openbaar maken, om de uitvoering daarvan later niet met al de haar ten dienste staande middelen voor te staan. Uit het bovengenoemde geschrift blijkt ook nog dat er tusschen Frankrijk en Oostenrijk onderhandelingen zijn gevoerd over de ontruiming van den Kerkelijken Staat, die echter door den onwil van Oostenrijk zijn mislukt.

— Tot zaakgelastigde onzer regering in China is benoemd de heer Duchêne de Bellecourt. Hij zal zich onverwijld derwaarts begeven en de akte tot bekrachtiging van het tusschen Frankrijk en Japan gesloten verdrag medenemen.

— Het museum van den Louvre heeft uit de Spaansche galerij van den overleden maarschalk Soult nog een Murillo aangekocht, »eene geboorte der H. Maagd” tot 300,000 fr., aan welke schilderij kenners nog de voorkeur boven »Maria's Hemelvaart” van dien meester, dat door de regering met 600,000 fr. betaald werd, geven.

— Te Orleans is het bankiershuis Varnier-Rogier gefailleerd. Reeds gedurende eene maand waren daaromtrent ongunstige geruchten in omloop, zoodat aanzienlijke geldsommen werden opgevorderd, en in eene maand 2 millioen werd uitbetaald. Het huis kon aan dien drang nu niet langer het hoofd bieden.

ITALIE.

De leening, waartoe de Sardinische regering, na bekomen toestemming der vertegenwoordiging, zal overgaan, is op 50 millioen fr. bepaald. In de memorie van toelichting op het wets-ontwerp wordt gezegd dat die gelden noodig zijn ten gevolge van de krijgstoerustingen in Oostenrijk.

— Uit Genua meldt men dat de bekende Hongaarsche generaal Klapka uit Nizza aldaar was aangekomen, voorzien van een Franschen pas. Hij was spoedig, vergezeld van drie andere Hongaarsche uitgewekenen, naar Turyn vertrokken. Men zegt, dat hij een aantal proclamatiën aan de Hongaarche troepen in het Lombardo-Venetiaansch Koningrijk zal uitvaardigen.

— De Oostenrijksche troepen, welke tusschen de Adda en de Tessino verspreid zijn, worden te Pavia en te Piacenza bijeengetrokken.

PRUISSEN.

BERLIJN, 6 Februarij.

De toestand van de gemalin van prins Frederik Wilhelm en van den jongen prins is zoodanig dat er geene bulletins meer worden uitgegeven.

— Te Darmstadt wordt thans door de aanzienlijkste protestanten een adres aan den groothertog onderteekend, waarin zij hunne bezorgdheid uitdrukken over de pogingen van sommige geestelijken, om hervormingen in de protestantsche kerk in te voeren. Op grond hiervan en in het belang van de kerkelijke eensgezindheid in het land, gaat hiermede het verzoek vergezeld, dat het den groothertog moge behagen, de noodige maatregelen daartegen te nemen.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 5 Februarij.

In een artikel van de *Oesterr. Zeit.* wordt het vraagstuk van den dag, oorlog of vrede, behandeld. Daaromtrent wordt o. a. gezegd, dat, zoolang men van Oostenrijk niet meer eischt, dan hetgeen regt en billijkheid vergunnen toe te staan, de vrede zal behouden blijven; maar dat, zoo men vermeent dat wij er van moeten afzien, om meester ten onzent te blijven, wij zulke vorderingen, als mannen van eer, zullen afwijzen. Wij zijn volmaakt toegerust en wachten de gebeurtenissen af. Indien men ons met rust laat, zullen wij stil in onze kwartieren blijven. Indien men ons aanvalt, zullen wij toonen, dat de soldaten van Leipzig en Novara nog leven. Wij zullen als mannen weten te strijden, en te overwinnen of te sterven.

— Te Cettinje is in 104-jarigen ouderdom overleden, Romo [illegible]kowitsch Petrowitsch, broeder van den Vladika Peter I.

— Door een aantal landbouwers in verscheidene provinciën is aanzoek gedaan om tabak te mogen verbouwen, hetgeen tot dusverre alleen in Hongarye geoorloofd was. Waarschijnlijk zal dit verzoek geweigerd worden, omdat reeds nu in Hongarye zooveel tabak gewonnen wordt, dat de keizerlijke fabrieken dien ter naauwernood verwerken kunnen, hoewel steeds 33 fabrieken onophoudelijk bezig zijn.

RUSLAND.

Den 26sten Januarij is er eene keizerlijke ukase verschenen, waarbij, uit aanmerking dat »na de teruggave van het Amur-gebied aan Rusland” noodig geoordeeld is aan die landstreek een met de behoeften en de toekomstige ontwikkeling van handel en nijverheid overeenstemmend bestuur te geven, het bedoelde gebied in twee provinciën verdeeld wordt. De eerste daarvan, waaraan het district van Ochotsk wordt toegevoegd, zal den naam voeren van kustprovincie van Oostsiberië; de tweede, die uit al het land op den linker oever van den Amur, van de provincie Jakutsk tot aan de rivier

Ussuri bestaat, zal de Amur-provincie geheeten worden. Ter bekostiging van het burgerlijk bestuur der beide nieuwe provinciën is eene som van ongeveer 20,000 zilv. roebels aangewezen.

— Volgens *le Nord* zou de regering hare toestemming hebben verleend om te Petersburg eene synagoge te bouwen. Tot nu toe was het verblijf der Israëliten in die stad aan gestrenge beperkingen onderworpen.

TURKYE.

Vorst Milosch heeft zijne intrede te Belgrado gedaan.

— Te Bucharest heeft op 5 Februarij de verkiezing plaats gehad van een hospodar voor Wallachye. Met algemeene stemmen is daartoe verkozen de kolonel Codza, die ook, veertien dagen geleden, tot hospodar van Moldavië werd gekozen. Men kon zich op geen krachtiger wijze voor het beginsel van de vereeniging der vorstendommen verklaren. Wat zal nu de gedragslijn van de Porte en der overige mogendheden in deze zaak zijn?

INGEZONDEN.

Met genoegen hebben wij vernomen, dat aan de hier gevestigde kweekschool voor zeevaart een voorregt is verleend door den raad van administratie der Hollandsche ijzeren spoorweg, die bij besluit van 3 Febr. jl. aan de kweekelingen, onder zekere bepalingen, heeft toegestaan voor half geld vervoerd te worden.

Wij verheugen ons dat de commissie, die zich voor die inrigting zooveel moeite getroost, hare wenschen en pogingen alzoo van verschillende zijden bekroond ziet. Moge het haar nu ook gelukken in de, naar onze overtuiging, allerdringendste behoeften der kweekschool te voorzien, en eerlang, in de plaats van de tegenwoordige localiteit, die volstrekt niet aan de vereischten voldoet en voor de gezondheid der jongelingen schadelijk is, een nieuw doelmatig gebouw te stichten.

Met belangstelling hebben wij vernomen dat hiertoe bij circulaire aan eenige vermogende en welwillende particulieren in den lande en ook aan sommige stadgenooten eene gift of een voorschot gevraagd is. — Hoewel wij gaarne zouden gezien hebben, dat de commissie minder karig en uitsluitend in de rondzending van circulaires ware te werk gegaan, zoo kunnen wij toch den wensch niet onderdrukken, dat zij spoedig in staat gesteld worde haar goed doel te bereiken en van allen, die eenig belang stellen in hare ook voor onze stad belangrijke bemoeijingen, krachtdadige ondersteuning en begunstiging ondervinde.

G. AALBERSBERG.

Berigt omtrent de jeugdige Emigranten naar de Kaap-Kolonie.

Wij meenen de betrekkingen der Leidsche jongelieden, die in Augustus van het vorige jaar met de *Henriette* de reis naar de Kaap-Kolonie ondernamen, geen ondienst te doen, door de mededeeling van eenige regelen uit eenen brief, door een' der jeugdige reizigers, J. Stokhuyzen, in November jl. uit Graaf Reinet, aan zijne ouders geschreven en dezer dagen hier ontvangen. De jonge Stokhuyzen behoorde onder het getal der 44, die niet in de Kaapstad of de westelijke, maar in de oostelijke districten der Kaap-Kolonie zouden in dienst treden, en daarom te Port-Elisabeth ontscheept moesten worden, om, door de zorgen van de aldaar gevestigde subcommissie, de reis naar Graaf Reinet te volbrengen. Het is omtrent dit laatste gedeelte der reis, dat het volgende uit den brief wordt overgenomen:

»— — Den 11den November zagen wij weder land, het was Port-Elisa»beth. Gedurende de reis van de Kaap naar Port-Elisabeth, had een En»gelschman de pokken gekregen, welke hij denkelijk aan de Kaap opgedaan »had. Dit was nu een hinderpaal, dewijl wij nu op quarantaine moesten »liggen; doch dit viel nog al mede, want den 12den November — — ver»lieten wij het schip, dat ons uit Holland gevoerd had. — — Port-Elisabeth »was eene mooije stad en nog al ordentelijk groot; hier stond voor 30 jaren »geen een huis. Wij werden nu naar een hospitaal gebragt, waarin wij »8 dagen vertoefden. Den 18den November gingen wij, met 7 ossenkarren, »naar Graaf Reinet; iedere ossenkar werd door 14 ossen voortgetrokken. »Den 19den kwamen wij te Uitenhage, de hoofdplaats van het district van »dien naam, het was een zeer klein stadje; wij werden zeer goed ontvan»gen door de inwoners. Bij den magistraat of burgemeester kregen wij »*f* 12 en bij een mijnheer van Aspeling werden wij onthaald op gebakjes »enz.; 's middags reden wij verder. Wij reden niet meer als 6 of 7 uren »op een dag; 's avonds hielden wij halt en gingen mistkoeken en dor hout »zoeken om de koffij te kooken. 's Nachts sliepen wij onder de wagens op »onze matrassen. Na 10 dagen rijdens kwamen wij te Graaf Reinet. Doch »een nieuwe hinderpaal stond ons weder in den weg; een jongen en eene »juffrouw hadden de waterpokken. Deze ziekte, welke in Holland niet heel »veel in tel is, is hier de gevaarlijkste ziekte. Wij moesten ons weder in »een hospitaal of in een huis, dat voor een fabriek ingerigt was, (begeven). »Digt bij ons huis stroomde de Zondagsrivier, welke van weinig beteekenis »was, doch indien het geregend had, verbazend opzwol, tot 18 en 20 voet »en meer. Voor de zieken werden twee tenten opgeslagen."

Meer bijzonderheden geeft de brief, die onmiddellijk bij de aankomst te Graaf Reinet geschreven is, niet. Door tusschenkomst van de subcommissie is het berigt ontvangen, dat de jongelieden allen behouden en wel te Graaf Reinet waren aangekomen, en de waterpokken geene verdere moeijelijkheden hadden veroorzaakt. De adressen van de jeugdige emigranten worden met eene eerstvolgende brievenmaal te gemoet gezien, en zullen, zoodra zij bij de commissie hier te lande ontvangen zijn, aan de ouders en voogden medegedeeld worden. Mogten de betrekkingen vóór dien tijd willen schrijven, dan kunnen zij hunne brieven, op zeer dun papier geschreven, bij mij bezorgen, om die, door tusschenkomst van de commissie, aan hunne adressen te doen overmaken.

Van het schip *Bulgersteyn*, dat op het einde van October jl. de reis naar de Kaap aanvaard heeft, en waarmede, behalve een of meer inwoners onzer stad, ook nog de jongeling W. H. van der Laken vertrokken is, hebben de scheepstijdingen dezer dagen berigt, dat het op den 5den December gepraaid is geworden op 7° ZB. en 30° WL. Het had dus twee derden van den overtogt op dien tijd reeds afgelegd, en kan tegen het begin van dit jaar zijne bestemming bereikt hebben.

G. LEEMANS.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIEN AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 7den Februarij de heer F. G. A. Jongkindt Coninck, med. et art. obst. doct. te Aarlanderveen, in de heelkunde, na verdediging van *Theses chirurgici inaugurales.*

STADS-BERIGTEN.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Donderdag den 10den Februarij 1859, 's namiddags ten 2 ure.

Onderwerpen:

1°. Voordragt tot aanvulling van het raadsbesluit omtrent de begraafplaatsen.
2°. Ead. tot wijziging van art. 2 van het raadsbesluit van 5 Maart 1857, (*Gemeenteblad*, n°. 12).
3°. Verzoek van Vrouwe M. J. C. de Haan, geb. de Jong van Rodenburgh, om ontslag als Regentesse van het H. G. of Armen Wees- en Kinderhuis.
4°. Id. van den Docent aan het Gymnasium S. F. Groen, om ontslag als zoodanig.
5°. Benoeming van een lid, om met den Burgemeester bij de loting voor de Nat. Mil. tegenwoordig te zijn.
6°. Ead. van een lid voor de commissie van plaats. geneesk. toevoorzigt.
7°. Adres van D. Hoskam om teruggave van plaatselijke belasting.

VERBETERING.

In de advertentie van het Concert op Woensdag 9 Febr. door de Vereeniging van Musici alhier te geven, (zie ons vorig nommer), is verzuimd te melden dat *buiten inteekening* de prijs op *f* 1.99 is gesteld.

ADVERTENTIEN.

Voor de vele bewijzen van belangstelling bij gelegenheid van de bevalling en herstelling zijner Echtgenoote betuigt de Ondergeteekende, mede uit haren naam, zijnen opregten dank.

LEYDEN, 8 Februarij 1859. W. VAN WETERING.

De Ondergeteekende betuigt aan allen, wier belangstelling hij tijdens de ziekte zijner Dochter zoo ruim mogt ondervinden, den opregtsten dank.

LEYDEN, 9 Februarij 1859. J. IRISH STEPHENSON.

Gevoelig voor de bewijzen van deelneming, ontvangen tijdens de ziekte en na het overlijden van mijne geliefde Echtgenoote ALIDA VENKER, betuig ik, ook namens mijne Kinderen, mijn' Behuwd-Zoon en verdere Familie, onzen innigen dank.

LEYDEN, 8 Februarij 1859. J. H. JANSEN.

Voor de vele blijken van deelneming, ontvangen bij het overlijden van mijnen zeer geachten Vader den Heere CORNELIS WAFELBAKKER, betuigt de Ondergeteekende, ook namens verdere Betrekkingen, zijnen hartelijken dank.

LEYDEN, 8 Februarij 1859. D. WAFELBAKKER.

BIDSTOND

VOOR

DE UITBREIDING DER EVANGELIE-VERKONDIGING ONDER DE CHINEZEN,

Op Maandag den 14den Februarij 1859,

In de Zaal Noordeinde, Wijk I. N°. 29,

Des avonds ten *half acht* ure.

PHOTOGRAPHIE.

De Ondergeteekenden, reeds gunstig alhier bekend door het vervaardigen der Leydsche stadsgezigten in het album, door de Regering dezer stad aan Z. K. H. aangeboden — hebben de eer te berigten dat zij Vrijdag en Zaturdag aanstaande op den Burg zich ter beschikking zullen stellen van hen die een goed Phot. portret verlangen. Wie over hun werk wil oordeelen, kome en zie de Portretten thans bij de H. H. SCHREUDER EN VAN BAAK ter bezigtiging gesteld.

HILLE EN COMP.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE TOONEELISTEN, onder Directie van

BREEDÉ & VALOIS.

MAANDAG, 14 Februarij 1859. N°. 9 van 't Abonnement. Op algemeen verlangen, eene tweede voorstelling van **Martin de Kruijer**, groot Drama in 3 Tijdvakken, naar het Fransch van CORMON en GRANGÉ, door B. L., Muziek van FOSSEY. In het eerste Bedrijf: **Pas de Deux**, door den Heer en Mad. ZINCK. Bij den aanvang van het derde Bedrijf: **Pas de Matelot**, door den Heer ZINCK. Daarna: **Eene verschrikkelijke Dochter**, vrolijke Vaudeville in 1 Bedrijf, naar het Fransch. Nooit in 't Nederduitsch vertoond.

Aanvang ten *half zeven* ure.

HOOGHEEMRAADSCHAP VAN RIJNLAND.

DIJKGRAAF EN HOOGHEEMRADEN VAN RIJNLAND brengen bij deze ter kennisse van Ingelanden:

1°. Dat de Lijsten der stemgeregtigde Ingelanden van het Hoogheemraadschap voor het jaar 1859—1860, van den 10den tot den 24sten Februarij (Zondagen uitgezonderd) van des morgens *negen* tot *twaalf* ure, ter inzage zullen liggen op de Secretariën van de in Rijnland gelegen Gemeenten, als ook in de Lokalen van de Stoomgemaal-Werktuigen de Cruquius, de Lynden en de Leeghwater, en op het Gemeenlandshuis te *Leyden*, waar zij tevens (van *tien* tot *twee* ure) tegen betaling van 40 Cents, voor elk exemplaar, verkrijgbaar zijn.

2°. Dat zij die vermeenen dat de Lijsten niet naauwkeurig zijn opgemaakt, volgens art. 29 van het Reglement, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 6 Julij 1857 (*Staatsblad* N°. 90), gedurende 14 dagen, en dus tot den 24sten Februarij, bij de Vereenigde Vergadering van dit Hoogheemraadschap herstel kunnen vragen.

Dijkgraaf en Hoogheemraden van Rijnland,
LEYDEN, 5 Februarij 1859. H. C. J. HOOG, Dijkgraaf,
J. T. BUYS, Secretaris.

GRAANMARKT TE ROTTERDAM, 7 Februarij.

Tarwe 10 cts hooger, goede en puike van *f* 7.70 tot *f* 8.10, mindere van *f* 6.75 tot *f* 7.60; jar. goede en puike *f* 8.50 à *f* 8.90, mindere van *f* 7.25 tot *f* 8.25. Rogge: *f* 5.25 à *f* 5.90. Gerst: Winter *f* 4.30 à *f* 5.30, dito Zomer *f* 4.20 à *f* 4.80.

Te Amsterdam was de Tarwe, witte Poolsche en bonte *f* 10.80 tot *f* 11.30; Pruissische Rogge *f* 6.40.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG 7 Februarij.

			Laagst. koers	Hoogst. koers	Gebleven.
NEDERLAND Werkelijke Schuld	à 2½	pCt.	64¼	64 7/16	64 5/16
Dito Certificaten	3	"	77	77 3/16	—
Dito dito	4	"	97 [illegible]	98 1/16	97 15/16
Amortisatie Syndicaat	3½	"	93 [illegible]	—	—
Handelmaatschappij	4½	"	139¾	141¼	140¼
O. I. Leening	4	"	—	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	4½	"	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	4½	"	101⅝	—	—
BELGIE	2½	"	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	2½	"	51⅝	51⅞	—
Dito dito	4½	"	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	3	"	—	—	—
Dito dito	4½	"	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	1½	"	29 [illegible]	30	29 [illegible]
Dito Obligatiën	3	"	43 [illegible]	44	—
Dito Binnenl. à 6 m.	3	"	39 [illegible]	40½	39 [illegible]
Bewijzen Coupons			—	—	—
PORTUGAL, te Londen	3	"	45½	46 [illegible]	46 [illegible]
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5	"	104½	—	—
Dito dito 1828 en 1829	5	"	102	102½	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	5	"	90½	—	—
Dito 1840	4	"	86 [illegible]	86½	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	4	"	86 [illegible]	—	—
Dito dito Nieuwe	4	"	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6	"	67½	—	—
Certificaten van dito	6	"	67⅞	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	"	154	155	—
Dito Obligatiën	4	pCt.	80 [illegible]	80½	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à 4½	"	—	—	—
OOSTENRIJK, W. B bij Goll.	5	"	—	—	—
Dito	4	"	—	—	—
Dito Metall.	5	"	68 [illegible]	70 [illegible]	69
Dito Nieuwe	5	"	80	80 [illegible]	80 [illegible]
Dito 1847	2½	"	35	36	35 [illegible]
BRAZILIE, 1824 100 £	5	"	—	—	—
SARDINIE	5	"	—	—	—
PERU, Geldleening 1824	4½	"	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	5	"	40 [illegible]	40 [illegible]	—
GRENADA, Obligatiën	3½	"	18 5/16	18 [illegible]	—
MEXICO, Obligatiën 1851	3	"	19 [illegible]	19 7/16	—
N.-AMERIKA, Bankactiën			—	—	—

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.